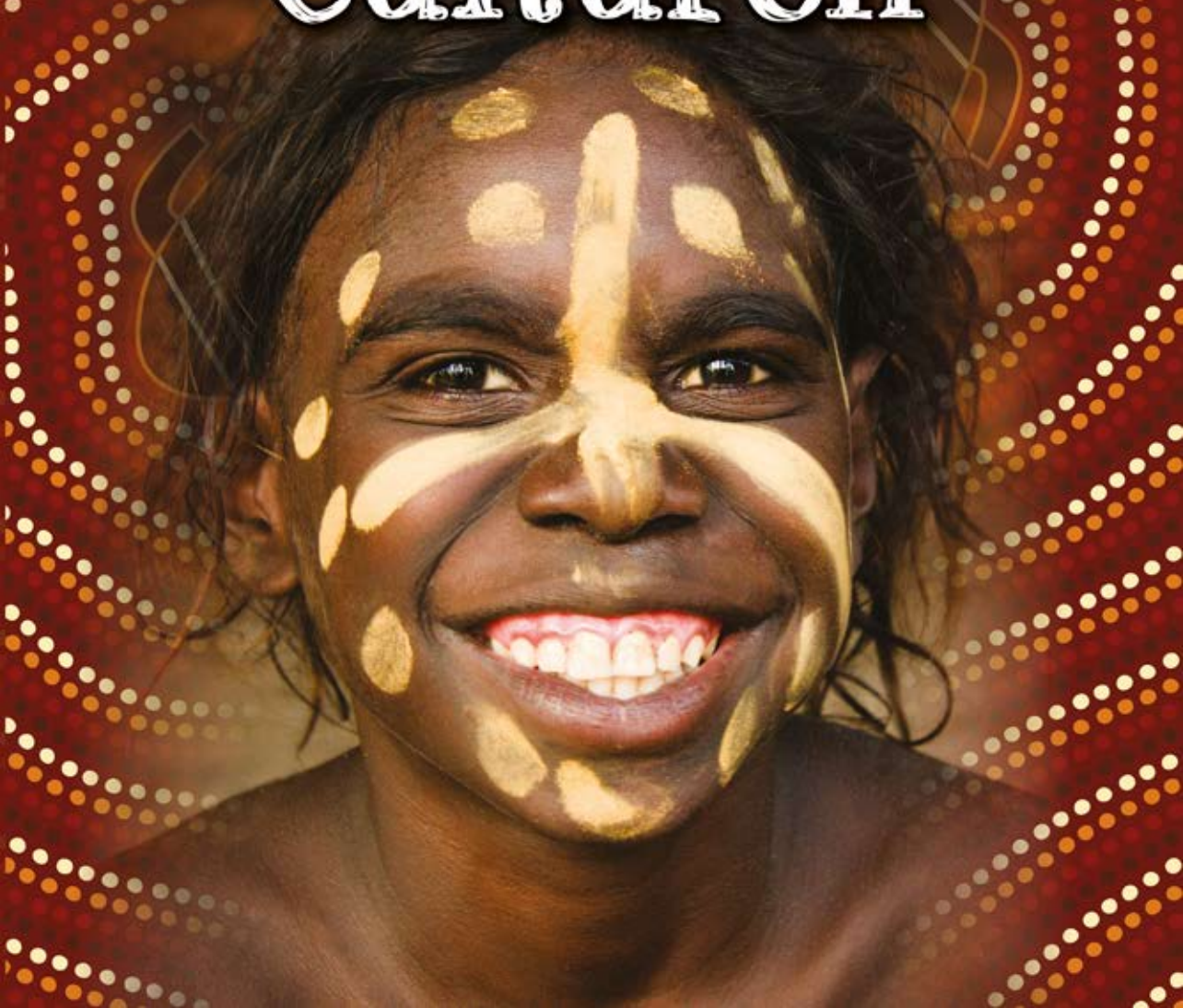

Wereldculturen

Inheemse Australische culturen

Gebruiken en activiteiten

Veel traditionele **gebruiken** en activiteiten waren bedoeld om jonge inheemse Australiërs voor te bereiden op de jacht en overleven in de natuur. *Battendi* was bijvoorbeeld een speerwerpspel. *Bubberah* was het gooien met een boemerang. *Goombooboodoo* was een traditioneel worstelspel. Bij *kee'an* werd een dierenbot met een touw eraan in een kuil gegooid.

Tegenwoordig zijn sport en spel nog steeds belangrijk voor inheemse Australiërs. Sommige inheemse sporters hebben meegedaan aan internationale sportevenementen. Zo deden onder meer Benn Harradine, Otis Gowa en Nathan Jawai mee aan de Olympische Spelen.

Cathy Freeman (geboren in 1973)

Cathy Freeman is een 400-meterloopster. Ze won goud op de Olympische Spelen van Sydney in 2000. In 2003 stopte ze met hardlopen en richtte ze haar eigen stichting op. Zo wil ze jonge inheemse Australiërs aanmoedigen om te sporten en gezonder te leven.

Woggabaliri

Woggabaliri is een teamsport die je speelt met een voetbal van buideldierhuiden. Deze sport is vooral populair bij de *Wiradjuri* uit Nieuw-Zuid-Wales. De *Djab wurrung* en *Jardwali* speelden een spel dat *marn grook* heet. Daar is misschien het Australian Rules Football (een soort rugby) uit ontstaan.

Wist je dat?

Het jaarlijkse Aboriginal Rugby League Carnival in Nieuw-Zuid-Wales is de grootste rugbycompetitie van de wereld. Tijdens één weekeinde strijden zo'n 70 teams tegen elkaar.

Barunga Festival

De *Jawoyn* organiseren elk jaar het Barunga Festival in het Noordelijk Territorium. Inheemse en andere Australiërs komen samen, spelen teamsporten en kijken naar traditionele en moderne dansen.

Een van de onderdelen op het Barunga Festival is speerwerpen.

Gezondheid en genezen

Inheemse Australiërs hebben altijd hun eigen medicijnen gemaakt. Ze gebruikten daarvoor planten en dieren uit hun omgeving. Sommige gemeenschappen gebruiken nog steeds natuurlijke medicijnen.

Traditionele genezers, mannen en vrouwen, heten *ngangkari*. Warlpiri-vrouwen voeren nog steeds ceremonies uit om zieke mensen te helpen. Ze zingen en schilderen afbeeldingen op de zieke persoon. Ze geloven dat deze afbeeldingen genezend werken.

Wist je dat?

Toen de Europeanen in 1788 in Australië aankwamen, brachten ze ziektes mee waar de Inheemse Australiërs niet **immuun** voor waren. In 1789 doodde een pokkenepidemie in Sydney zo'n 50 procent van de plaatselijke inheemse bevolking. Nu is de levensverwachting van inheemse Australiërs 17 jaar minder dan het Australische gemiddelde. Dat komt door de armoede en een gebrek aan kansen. Veel mensen proberen daar nu iets aan te doen.

Emoes zijn grote loopvogels, die niet kunnen vliegen. Ze komen alleen in Australië voor. De inheemse Australiërs maakten vroeger olie van emoevet om brandwonden, andere wonden en artritis (gewrichtsontsteking) te behandelen.

Medicijnen maken en gebruiken

Genezers maken natuurlijke medicijnen door bessen, zaden en bladeren te mengen met vet van dieren. Ze vermalen en koken de planten en maken er daarna met vet een zalf van. Ze gebruiken de zalf voor schaafwonden, brandwonden, beten en steken. Genezers koken ook bladeren in water. Zo maken de genezers een soort thee die je opdrinkt of op een wond legt om infectie te voorkomen. Honing is geschikt om wonden schoon te maken. Bij luchtweginfecties ademt de zieke rook in van bladeren die op een vuurtje liggen.

Moderne medicijnen zijn overal te koop. Maar sommige stammen proberen hun traditionele kennis van natuurlijke medicijnen te behouden. Hier steken de genezers Djerrkngu Marika (links) en Bablangua Manungurr een vuur aan om medicijnen te maken.

Feesten & tradities

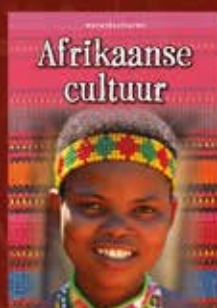
Inheemse Australische culturen

Wat is een bora?
Wie was Emily Kame Kngwarreye?
Hoe wordt een bromhout gebruikt?

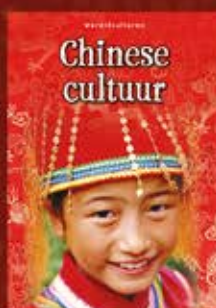
Deze prachtig geïllustreerde serie gaat over enkele van de oudste en boeiendste culturen van de wereld. Lees over hun kunsten, godsdiensten, tradities en gebruiken. Ontdek welke rol families en gemeenschappen spelen en hoe deze culturen in de 21e eeuw veranderen.

Elke boek belicht verschillende aspecten van cultuur.
Kaders geven informatie over jonge mensen en de levens van beroemde mensen.
In elke boek staat een tijdlijn, een kaart van het gebied en suggesties voor lezers die meer willen weten.

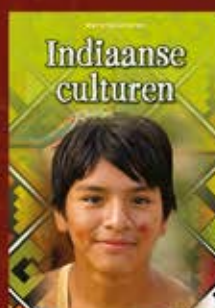
Boeken in deze serie:

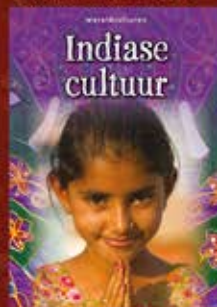
978-94-6175-194-2

978-94-6175-189-8

978-94-6175-192-8

978-94-6175-191-1

978-94-6175-190-4

978-94-6175-193-5

Schrijfster:

Mary Colson is geboeid door de culturen van verschillende landen. Ze heeft meerdere boeken geschreven over landen, geografie en het milieu.

Adviseur:

Lawrie Bamblett is lid van de *Wiradjuri* uit Nieuw-Zuid-Wales (Australië). Hij werkt op het Australian Institute for Aboriginal and Torres Strait Islander Studies in Canberra. Daar onderzoekt hij onder andere relaties tussen inheemse gemeenschappen en de rest van de Australische samenleving.

9 789461 751904

www.arsscribendi.com